

העברת סמכות לפי סעיף 31(ב) לחוק: יסוד הממשלה - ועדת שרים לפי סעיף 12 לחוק

שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר לשר צחי הנגבי את הסמכות הנתונה לראש הממשלה לפי סעיף 12 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.
- ב. החלטה זו תובא לאישור הכנסת, ותעמוד בתוקפה עד תום כהונת הממשלה ה-34.

## דברי הסבר

### רקע כללי

בהתאם לסעיף 12(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן – חוק שעות עבודה ומנוחה), היתר כללי להעסקת עובדים בשעות המנוחה השבועית, או בחלק מהן, לא יינתן אלא על פי החלטת ועדת שרים.

מוצע, בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, ובאישור הכנסת, להעביר את סמכותו של ראש הממשלה לפי סעיף 12(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה לשר צחי הנגבי. כן מוצע לקבוע כי החלטה זו תעמוד בתוקפה עד תום תקופת הממשלה ה-34, זולת אם תקבל הממשלה החלטה אחרת, באישור הכנסת.

### נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

### תקציב

לא רלוונטי

### השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

### עמדת השרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

### החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

### עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

### סיווגים

סיווג ראשי: ממשלה

תחום פעולה עיקרי: אחר

מוגש על ידי ראש הממשלה

ג' באדר התשע"ז  
01 במרץ 2017



## היועצת המשפטית

ירושלים, ג' באדר התשע"ז  
1 במרס 2017  
סימוכין: 6892761782

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות שרים

**נושא הצעת ההחלטה:** העברת הסמכות הנתונה לראש הממשלה לפי סעיף 12(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן – חוק שעות עבודה ומנוחה) לשר צחי הנגבי.

**תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:**

סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה קובע כי הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר.

במקרה דנא, מוצע להעביר את סמכות ראש הממשלה לפי סעיף 12(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה לשר צחי הנגבי עד תום כהונת הממשלה ה-34 ולהביא את ההחלטה לאישור הכנסת, כנדרש בסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

סעיף 7 לחוק שעות עבודה ומנוחה קובע כי המנוחה השבועית עבור האוכלוסייה היהודית תהא יום שבת, ועבור בני הדתות האחרות ימים שישי, שבת או ראשון, בהתאם לאמונתם. בסעיף 9 לחוק נקבע כי העסקת עובד במנוחה השבועית אסורה, אלא אם הותרה לפי סעיף 12 לחוק. בסעיף 12 כאמור נקבע כהאי לישנא:

12. (א) שר העבודה רשאי להתיר העסקת עובד בשעות המנוחה השבועית, או בחלק מהן, אם הוא משוכנע שהפסקת העבודה למנוחה השבועית לכולה או לחלק ממנה, עלולה לפגוע בהגנת המדינה או בבטחון הגוף או הרכוש, או לפגוע פגיעה רבה בכלכלה, בתהליך עבודה או בסיפוק צרכים, שהם, לדעת שר העבודה, חיוניים לציבור או לחלק ממנו.

(ב) היתר כללי לפי סעיף קטן (א) לא יינתן אלא על פי החלטת ועדת שרים המורכבת מראש הממשלה, שר הדתות ושר העבודה.

בהקשר זה יצוין כי ביום 10 בנובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט העליון עתירה בבג"צ 7635/15 **התנועה למדינה יהודית (ע"ר) נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'** שעניינה בהחלטת היועץ המשפטי לממשלה דאז מיום 9 בספטמבר 2015 שלא לשנות בעת הזאת מדיניות אי אכיפת הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, הנהוגה מזה עשרות שנים בענף הכדורגל.

ביום 3 בנובמבר 2016 ניתן על ידי בית המשפט העליון צו על תנאי, המורה ליועץ המשפטי לממשלה ליתן טעם מדוע לא תבוטל החלטתו להימנע מלאכוף את הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה בענף הכדורגל, מדוע ההחלטה שלא לאכוף את הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה בענף הכדורגל אינה עומדת בניגוד להחלטות בית הדין לעבודה וכן מדוע יש להימנע מאכיפה מלאה של חוק שעות עבודה ומנוחה בענף הכדורגל, להבדיל מאכיפה חלקית.

ביום 15 בפברואר 2017 הוגשה תשובה לצו על תנאי מטעם היועץ המשפטי לממשלה, ובה צוין כי עמדת היועץ היא כי "דרך המלך להסדיר את הפעילות בענף הכדורגל היא באמצעות הוצאת היתר כללי. לפיכך, ... הודיע ראש הממשלה על

כוונתו לפעול לחידוש הרכבה של ועדת השרים לפי סעיף 12 לחוק... אשר בסמכותה לבחון מתן היתר כללי להעסקה במנוחה השבועית בענף הכדורגל ולכינוסה בתוך כחודשיים".

**קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:**

כמפורט לעיל, ועדת השרים לפי סעיף 12 לחוק שעות עבודה ומנוחה מורכבת מראש הממשלה, משר העבודה ומשר הדתות. סמכות זו של שר העבודה נתונה כיום לשר העבודה והרווחה, אולם סמכותו של שר הדתות לא נתונה כיום בידי אף שר.

בסעיף 34 לחוק שעות עבודה ומנוחה נקבע, בין היתר, כי שר העבודה אינו רשאי להעביר את הסמכות הנתונה לו מכוח סעיף 12 לשר אחר. לא נקבעה בחוק הוראה דומה ביחס לראש הממשלה או לשר הדתות. ועל כן, נראה כי על אף שהמחוקק ביקש להדגיש את רגישות וחשיבות הסוגיה שבה עוסקת הוועדה באמצעות קביעת כהונתו של ראש הממשלה עצמו, אין החוק מונע העברת סמכות זו בהתאם לחוק יסוד: הממשלה, בהחלטת ממשלה, ובאישור הכנסת.

יצוין כי בשנת 2003, במועד פירוקו של משרד הדתות דאז, הועברה סמכותו של שר הדתות לשר גדעון עזרא ז"ל בנקיבת שמו (החלטת ממשלה מס' 1191 מיום 23 בדצמבר 2003) ומאז לא הועברה לשר אחר.


בנסיבות המתוארות, והואיל וטרם הוחלט אם להעביר את סמכות שר הדתות לפי סעיף 12 לחוק שעות עבודה ומנוחה לשר כלשהו או לכנס את ועדת השרים בהרכב חסר, הרי שסוגיית כינוסה בהרכב זה חורגת ממסגרת חוות דעת זו, ותיעשה בכפוף לחוות דעת מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

**עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

לא רלוונטי.

**עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:**

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.



אורלי פישמן אורן, עו"ד  
סגנית בכירה ליועצת המשפטית